

VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS TAUTINIŲ BENDRIJŲ NAMAI VEIKLOS ATASKAITA UŽ 2016 M.

1991 m. gegužės mėn. Vilniuje, Raugyklos g. 25 atidaryti Tautinių bendrijų namai, kurie 2000 m. liepos 20 d. įregistruoti kaip viešojo įstaiga Tautinių bendrijų namai. Steigėjas (dalininkas) – Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės. 2010 m. sausio 1 d. - 2015 m. birželio 30 d. steigėjo (dalininko) teisės priklausė Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai. Nuo 2015 m. liepos 1 d. steigėjo (dalininko) teises perėmė Tautinių mažumų departamentas prie LRV.

Viešojo įstaiga Tautinių bendrijų namai – Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo nustatyta tvarka įsteigta ne pelno organizacija, veikianti kultūros, švietimo ir mokslo srityse ir teikianti šių sričių paslaugas visuomenės nariams, siekdama padėti išsaugoti Lietuvos tautinių mažumų kultūrinį ir etninį savitumą, joms visokeriopai integruojantis į šalies gyvenimą.

Tautinių bendrijų namai, vystydami savo veiklą 2016 m., siekė skatinti tarptautinį kultūrų dialogą įvairiatautėje Lietuvos visuomenėje, supažindino visuomenės narius su įvairių tautų tradicijomis bei papročiais, skatino bendrapiliečių tarpusavio toleranciją ir pasitikėjimą, plėtojo kultūrinę edukaciją. Per įvairiapusę praktinę metodinę paramą ugdė ir stiprino tautinių mažumų NVO lyderių ir narių gebėjimus bei reikiamas kompetencijas, vystė ir plėtojo bendradarbiavimą tarp Lietuvos ir užsienio tautinių mažumų nevyriausybinų organizacijų visuomeninių organizacijų, siekdami pristatyti daugiatautę mūsų šalies kultūros sanklodą užsienyje.

1. ĮSTAIGOS PATALPOS

2016 m. Tautinių bendrijų namai naudojami 816,13 kv. m. patalpomis Raugyklos g. 25, Vilniuje.

Tautinių bendrijų namų patalpose Lietuvos graikų, baltarusių, ukrainiečių, rumunų, moldavų, vokiečių, azerbaidžaniečių, estų, latvių, rusų bendruomenių nevyriausybines organizacijas organizuoja ir vysto savo nuolatine veikla.

Tautinių bendrijų namų Svetaine (I aukštas), Renginių sale (II aukštas) posėdžių kambariu (IV aukštas), mokymo klase (V aukštas) savo renginių pravedimui nemokamai darbo ir poilsio dienomis naudojami visos oficialiai registruotos šalies tautinių bendrijų organizacijos.

2. ĮSTAIGOS DARBUOTOJAI

2016 m. Tautinių bendrijų namuose pagal neterminuotas darbo sutartis dirbo 9 darbuotojai. Iš jų: 7 (direktorė, 2 vyriausieji specialistai, ūkvedys, valytoja) – pilną darbo dieną, 2 darbuotojai (finansininkė, stalius ir kompiuterinės įrangos technikas) – nepilną darbo dieną. Nuo 2014 m. pagal darbo sutartį įstaigoje dirba valstybinės lietuvių kalbos mokytoja Aušra Pakalkienė.

Tautinių bendrijų namuose dirbantys specialistai turi aukštąjį išsilavinimą, dauguma – universitetinį išsimokslinimą, nuolat kelia savo kvalifikaciją, savo darbe geba naudotis šiuolaikinėmis informacinėmis priemonėmis.

3. ĮSTAIGOS PAJAMŲ ŠALTINIAI

2016 m. Tautinių bendrijų namai veiklą vystė, naudodami lėšas, gautas už suteiktas tautinių mažumų integracijos ir kultūros puoselėjimo paslaugas, taip pat realizuodami parengtus projektus ir lėšas, gautas iš ūkinės veiklos.

2016 m. Tautinių bendrijų namai uždirbo 93203,61 eurus pajamų. 2016 m. patirtos sąnaudos - 93082,45 eurai. 2016 m. pelnas – 121,00 Eur. Veikloje liekantis pelnas – 250,00 Eur (2015 m. pelnas – 98,00 Eur ir 2016 m. – 152,00 Eur).

2016 m. gautos lėšos pagal jų šaltinius pasiskirsto taip: už suteiktas tautinių mažumų integracijos ir kultūros puoselėjimo paslaugas Vilniuje – 82421,43 Eur pagal 2016-04-19 Tautinių mažumų integracijos ir kultūros puoselėjimo paslaugų Vilniaus mieste teikimo sutartį Nr. Sp-28 su Tautinių mažumų departamentu prie LRV, taip pat realizuodami parengtus

projektus ir lėšas, gautas iš ūkinės veiklos: lietuvių kalbos kursų organizavimui – 5306,00 Eur, apklausos paslaugų teikimui - 1652,89 Eur, kitos pajamos – 3823,29 Eur.

2010 m. rugsėjo 10 d. įstaiga įregistruota pridėtinės vertės mokesčio mokėtoja.

2013 m. lapkričio 20 d. įstaiga įregistruota paramos gavėju.

4. ĮSTAIGOS VEIKLOS PROGRAMŲ VYKDYMAS

VšĮ Tautinių bendrijų namai – šiuolaikiška, profesionaliai dirbanti daugiaviečių kultūros švietimo įstaiga. Įstaiga – kokybiškai tenkinanti įvairių tautybių, visiems socialiniams sluoksniams priklausančių visuomenės gyventojų kultūrinius poreikius, kūrybingai pasireiškianti Lietuvos tautinių mažumų visuomeniniame, kultūriniame gyvenime, kompetentingu bei nuoširdžiu darbu nusipelnusi šalies tautinių bendrijų pagarbos bei pripažinimo.

VšĮ Tautinių bendrijų namai skatina tarpetninį kultūrų dialogą įvairiautėje Lietuvos visuomenėje. Supažindina mūsų valstybės piliečius su įvairių tautų tradicijomis bei papročiais, skatina bendrapiliečių tarpusavio toleranciją ir pasitikėjimą, plėtoja kultūrinę edukaciją. Per įvairiapusę praktinę metodinę paramą ugdo ir stiprina tautinių mažumų NVO lyderių ir narių gebėjimus bei reikiamas kompetencijas. Vysto ir plėtoja bendradarbiavimą tarp Lietuvos ir užsienio tautinių mažumų nevyriausybinų organizacijų visuomeninių organizacijų. Pristato daugiatautę mūsų šalies kultūros sanklodą užsienyje.

Vystydami savo veiklą Tautinių bendrijų namai vykdo tris pagrindines savo *programas*:

I programa. „Lietuvos tautinių mažumų tapatumo puoselėjimas“. Vykdydami šią programą, Tautinių bendrijų namai telkia įvairių tautybių Lietuvos gyventojus, tautinių mažumų nevyriausybinę organizacijas nacionalinių papročių, tradicijų atgaivai, jų sklaidai, kalbos, religijos bei tautinės buities plėtrai. Tam organizuojami įvairūs renginiai: susitikimai, paskaitos, diskusijos, leidinių pristatymai, koncertai ir t.t.

2016 m. Tautinių bendrijų namuose vyko per 520 įvairaus pobūdžio renginių (susitikimai, koncertai, nacionalinių ir valstybinių švenčių minėjimai, parodos, seminarai, festivaliai ir t.t.), kuriuos organizavo Tautinių bendrijų namai, įvairios šalies tautinių bendrijų organizacijos (2015 m. - per 470 renginių). Šiais renginiais buvo siekiama padėti Lietuvos tautinių mažumų atstovams saugoti ir puoselėti tautinį identitetą, plėtoti kultūrų dialogą visuomenėje, ugdyti skirtingų tautybių žmonių tarpusavio supratimą bei toleranciją.

Analizuojant šiuos renginius pagal jų turinį, galima konstatuoti, kad 44 proc. jų buvo skirti tautinių mažumų tapatumo, tradicijų puoselėjimui bei jų sklaidai o 56 proc. – tolerancijos bei kultūrų dialogo ugdymui visuomenėje. Daugiau kaip ketvirtadalis renginių vyko poilsio dienomis, po darbo valandų arba jų trukmė viršijo įstaigos darbo laiką 2-4 valandomis.

2016 m. Tautinių bendrijų namai organizavo 6 renginius, pristatantys tautinių bendrijų vaikų ir jaunimo kultūrinę veiklą. Tokio turinio renginiai skatino įvairių tautybių kūrybingus jaunimo atstovus aktyviau dalyvauti tautinių bendrijų organizacijų veikloje. Pažymėtini 2016 m. sausio 14 d. vykę jau tradiciniais tapę „Kalėdiniai susitikimai“. Renginyje dalyvavo Vilniaus L.Karsavino mokyklos ansamblis „Vesnuški“, darželio–mokyklos „Berželis“ ansamblis „Beriozka“, Vilniaus A. Puškino mokyklos choras „Rodničiok“, Vilniaus S.Kovalevskajos progimnazijos folklorinis ansamblis „Veretionce“, Vilniaus Ateities mokyklos ansamblis „Zorenka“, Švenčionių r. Pabradės Žeimenos gimnazijos meniniai kolektyvai, Grigiškių kultūros centro rusų liaudies šokių kolektyvas „Smailiki“, Lentvario rusų liaudies instrumentų ansamblis „Tresčiotki“. Susitikimų programoje jaunieji atlikėjai atliko tradicinius savo tautų šv.Kalėdų dainas, šokius, žaidė žaidimus. Šventės dalyvius sveikino Tautinių mažumų departamento Ryšių su tautinėmis bendrijomis skyriaus vyriausioji specialistė Danutė Vigilienė. Savo kūrybiškumu stebino 2016 m. vasario 14 d. organizuotas jau tradiciniu tampa Vilniaus jaunimo poezijos vakaras „Feniksas - 3“. Poezijos vakaro dalyviai – Vilniaus moksleiviai ir studentai - skaitė savo kūrybos eilėraščius, dainavo dainas, kuriems žodžius ir muziką sukūrė patys atlikėjai. Renginio turinys skatino jaunosios kartos atstovus domėtis poezija, formavo kultūrų dialogą, ugdė įvairių tautybių jaunųjų kūrėjų tarpe toleranciją, tarpusavio supratimą, stiprino bendrapilietiškumą. Tikėtina, kad ataskaitiniu laikotarpiu prasidėjęs bendradarbiavimas su vaikų ir paauglių centru

„Žvaigždžių studija“ tęsis ir ateityje. 2016 m. gruodžio 27 d. vykusio Naujametinės eglutės šventė atskleidė didelį šios studijos kūrybinį potencialą. Šventę prancūzų kalėdine daina pradėjo Centro narių mamų ansamblis. Ansamblio „Drugelis“ nuotaikingai atliekamas dainas keitė betarpiškas ir spalvingas parengiamosios grupės „Mažyliukas“ pasirodymas. Koncerte dalyvavo ir didelio žiūrovų palaikymo susilaukė vaikų vokalinio ansamblio „Drugelis“ solistai – Aniuta Kostusiova, Katia Sazonik, Maja Spirinaitė, parengiamosios grupės „Mažyliukas“ solistai Filip Oriol ir Aleksandra Gucalo. Šventėje svečių teisėmis dalyvavo vaikų šokio teatras „Angel project“. Renginio programoje puikiai suderinti šalies tautinių bendrijų folkloro elementai su šiuolaikinėmis melodijomis.

Siekiant padėti šalies tautinėms bendruomenėms saugoti bei puoselėti jų tautinį tapatumą, Tautinių bendrijų namai nemokamai suteikia bendro naudojimosi patalpas (svetainę, renginių salę, posėdžių salę, mokymo klasę) tautinių mažumų NVO renginiams organizuoti. 2016 m. Tautinių bendrijų namų patalpos bei reikalinga įranga nemokamai suteiktos 505 tautinių bendrijų įvairiems renginiams (koncertai, susitikimai, šventės, repeticijos, kalbos mokymo kursai, pasitarimai ir t.t.) praversti darbo ir poilsio dienomis (2015 m. - 479 renginiams).

2015 m. Tautinių bendrijų namuose lankėsi per 49 tūkstančius lankytojų (2015 m. – per 48 tūkst).

2016 m. Tautinių bendrijų namuose renginius nuolat organizavo šalies totorių, romų, uzbekų, bendruomenės, Lietuvos graikų draugija „Patrida“, įvairios rusų visuomeninės organizacijos. Svetainėje kiekvieną mėnesį buvo organizuojami Lietuvos totorių sąjungos senjorų klubo susitikimai, čia vyko vokiečių ansamblio, ansamblių „Družba“, „Draugų vakaras“, graikų teatro studijos „Aktinos“ repeticijos, literatūrinio susivienijimo LOGOS, literatūrinio susivienijimo „Vingis“, Tarptautinės rašytojų ir publicistų asociacijos, bendruomenės „Rusų vakarotuvės“ ir kt. tautinių bendrijų asociacijų renginiai. Lietuvos graikų draugija „Patrida“ organizavo graikų kalbos mokymo pamokas, vyko Vilniaus latvių vaikų klubo sekmadieninės mokyklos užsiėmimai.

II programa. „Parama Lietuvos tautinėms bendrijoms integracijos į šalies visuomeninį ir politinį gyvenimą procesuose, išsaugant tautinį tapatumą ir formuojant atvirą pilietinę visuomenę“. Šia programa siekiame skatinti tolesnę demokratijos plėtrą bei atviros pilietinės visuomenės formavimosi procesus Lietuvos visuomenėje, sudarydami sąlygas šalies tautinių bendrijų ir jų visuomeninių organizacijų atstovams pilietinei saviraiškai vystyti bei įprasminti. Šiems tikslams pasiekti Tautinių bendrijų namuose dirba Informacinis centras, Valstybinės kalbos mokymo centras. Tautinių bendrijų namų darbuotojai nuolat teikia metodinę praktinę paramą tautinių bendrijų organizacijų vadovams.

Tautinių bendrijų namų Informacinio centro tikslas – sudaryti sąlygas tautinėms bendrijoms, jų lyderiams bei eiliniams nariams ugdyti gebėjimus naudotis Lietuvos ir užsienio informacinių tinklų teikiama galimybėmis, nuolat mokytis, tobulintis, kelti kvalifikaciją. Naudodamiesi šio centro kompiuteriniais tinklais, jie palaiko ryšius su istorinėmis Tėvynėmis, ieško organizacijų veiklos finansavimo šaltinių, užmezga dalykinius ryšius su tarptautiniais partneriais. Informaciniame centre tautinių bendrijų lyderiai rengia įvairius savo organizacijos dokumentus - paraiškas, ataskaitas, informacinę medžiagą apie renginius ir kt., naudodamiesi lazeriniais spausdintuvais, kopijavimo technika (kopijavimo aparatu, skeneriu).

Tautinių bendrijų organizacijų atstovams sudarytos galimybės naudotis Tautinių bendrijų namuose sukaupta literatūra, vaizdo ir garso medžiaga. Ataskaitiniu laikotarpiu Informacinio centro įranga (kompiuteriais, spausdintuvais, kopijavimo technika, interneto prieiga), sukaupia įvairia literatūra nemokamai 250 val. naudojosi visų Lietuvoje oficialiai registruotų tautinių bendrijų organizacijų lyderiai ir nariai, įvairių šalies mokymo įstaigų studentai, moksleiviai, besidomintys tautinių santykių politikos aktualijomis.

2016 m. Tautinių bendrijų namų darbuotojai suteikė 120 konsultacijų apie galimybes gauti paramą tautinių bendrijų NVO veiklai vystyti (2015 m. - 97 konsultacijas). Buvo teikiama nuolatinė metodinė-praktinė parama ieškant paramos šaltinių tautinių bendrijų NVO veiklai

vystyti, rengiant paraiškas, prašymus, dalykinius laiškus ir t.t. įvairiems fondams bei institucijoms.

Tautinių bendrijų namų finansininkė nuolat teikė metodinę-praktinę paramą finansinės atskaitomybės klausimais tautinių bendrijų organizacijų lyderiams. 2016 m. suteikė 60 konsultacijų (2015 m. – 40 konsultacijų) įvairiais tautinių bendrijų organizacijoms aktualiais finansinės atskaitomybės klausimais, taip pat teikė konsultacijas, dėl autorinių atlyginimų išmokėjimo, metinės pelno mokesčio deklaracijų pildymo ir kt. taikymu praktikoje.

2016 m. tautinių mažumų visuomeninėms organizacijoms padėta rengti per 50 paraiškų įvairioms institucijoms bei fondams finansinei paramai gauti. Parengta (redaguota, versta į kitas kalbas, atliktas meninis dizainas bei maketavimas, tiražuota) per 100 vienetų įvairios informacinės medžiagos apie renginius – kvietimai, afišos ir pan.), bendras tiražas per 5500 vnt.

Savo veikloje Tautinių bendrijų namai daug dėmesio skiria tautinių bendrijų NVO lyderių gebėjimų ugdymui. 2016 m. gruodžio 7 d. Tautinių bendrijų namuose buvo organizuoti tautinių mažumų lyderių ir atstovų vadybos kursai, kuriuose dalyvavo 16 asmenų. Jų tarpe – rusų, totorių, azerbaidžaniečių, graikų, kazachų, romų, armėnų NVO lyderiai, kultūros centrų atstovai iš Alytaus ir Vilniaus miestų bei Vilniaus rajono. Informaciją „Bendrieji renginio vadybos aspektai. Tautinių bendrijų organizacijos veiklos organizavimo kultūra“ pristatė Birutė Kurgonienė, nepriklausoma lektorė. Rasa Paliukienė, Tautinių mažumų departamento Ryšių su tautinėmis bendrijomis skyriaus vedėja bei Sonata Zaržickytė, Tautinių mažumų departamento vyriausioji specialistė finansų ir apskaitos klausimais pateikė informaciją apie galimybes gauti paramą kultūros projektams, skatinantiems tautinių mažumų kultūrų plėtotę iš Tautinių mažumų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės. Kursų klausytojams buvo demonstruotas filmas, pasakojantis apie totorių papročius. Filmą komentavo Galina Miškinienė, Vilniaus universiteto docentė, Tautinių bendrijų tarybos narė.

2016 m. tęsė darbą Tautinių bendrijų namų Valstybinės kalbos mokymo centras. Šio centro organizuotuose valstybinės lietuvių kalbos mokymo kursuose mokėsi 112 kitakalbių. Visų kategorijų kursų lankytojai buvo mokomi, atsižvelgiant į valstybinės kalbos mokymo programą konkrečiai valstybinės kalbos mokėjimo kategorijai įgyti. Kursų klausytojų grupės formuojamos remiantis Bendrųjų Europos kalbų metmenų mokėjimo lygių sistema. Lietuvių kalbos kursų klausytojus pagal 56 akademinių valandų trukmės programas siekiant įgyti I-III valstybinės kalbos mokėjimo kategorijas ir 44 akademinių valandų trukmės valstybinės kalbos pagilinto mokymo programą mokė mokytoja metodininkė Aušra Pakalkienė. Kitakalbiai buvo mokomi vartoti taisyklingą valstybinę kalbą, bendrauti ja įvairiose institucijose, gauti ir teikti informaciją, reikšti nuomonę, kurti tekstus, buvo formuojami ir tobulinami jų gebėjimai suprasti skaitomą tekstą, atlikti skaitymo, klausymo, rašymo, kalbėjimo užduotis, įforminti dokumentus, rašyti dalykinius ir asmeninius laiškus. Baigę valstybinės kalbos mokymo kursus, klausytojai pagal Europos kalbų aplanką pasiekė sekančius lietuvių kalbos mokėjimo lygius: 44 klausytojai pasiekė A1 lygį; 5 – A2; 35 – B1; 25 – B2; 3 – C1. Pažymėtina, jog, siekiant padėti kursų klausytojams visaverčiai integruotis į mūsų šalies sociumą, mokymosi procese klausytojai buvo supažindinami su Lietuvos istorija, papročiais ir tradicijomis. Daugelis besimokančiųjų noriai dalyvavo renginyje, skirtame lietuvių klasikui poetui Maironiui paminėti. Jie parengė ir pristatė pranešimą apie poetą, lietuvių kalba deklamavo jo eilėraščius ir dainavo dainas.

2016 m. Tautinių bendrijų namai tęsė bendradarbiavimą su Tautinių bendrijų taryba. Buvo teikiama praktinė metodinė parama, organizuojant 5 Tarybos posėdžius bei pasitarimus, Tarybos nariams siunčiama reikalinga informacija, kvietimai, renkama ir tiražuojama įvairi medžiaga Tautinių bendrijų tarybos posėdžiams, valstybinėms institucijoms. Tarybos posėdžių metu ir pasitarimų metu buvo organizuojamos kavos pertraukos. Tautinių bendrijų namų darbuotojai padėjo protokoluoti Tarybos posėdžius.

III programa. „Kultūrinė – švietėjiška veikla“. Tautinių bendrijų namai, realizuodami šią programą, supažindina visuomenę su šalies tautinių mažumų istorija, kultūra, papročiais. Šia veikla siekiama ugdyti Lietuvos piliečių tarpusavio toleranciją ir pasitikėjimą, supažindinti

visuomenę su Lietuvoje gyvenančių tautų istorija, kultūra, papročiais, tradicijomis, pristatyti daugiatautę šalies kultūros sanklodą užsienyje.

Ataskaitiniu laikotarpiu Tautinių bendrijų namuose buvo organizuojamos Lietuvos ir užsienio valstybių dailininkų, šalies tautinių bendrijų atstovų darbų parodos, meninėmis priemonėmis pristatančios visuomenei daugiatautę mūsų šalies kultūros sanklodą. 2016 m. Tautinių bendrijų namuose parengta ir visuomenei pristatyta 11 parodų.

Didelio susidomėjimo susilaukė 2016 m. vasario mėn. Tautinių bendrijų namų Svetainėje eksponuota kunigo Olego Štelmano fotografijų paroda „Stačiatikių cerkvės Lietuvoje“. Parodos pristatymo metu fotografijų autorius, Šiaulių šv. Petro ir Povilo parapijos klebonas O.Štelman dainavo savo autorines dainas, skaitė savo kūrybos eilėraščius. Tautinių bendrijų namų lankytojai šiltai priėmė 2016 m. gegužę eksponuotą parodą „Spalvos simfonija“, kurioje savo darbus pristatė 6 vilnietės dailininkės: Larisa Filipovič, Liudmila Smirnova, Larisa Lopatina, Jelena Vojevodina, Liudmila Markova, Valentina Guik. Parodoje eksponuojami 26 tapybos darbai. Dailininkės kartu nuo 2011 metų. Kiekvieną sekmadienį jos susirenka tapyti. Vienos labiau myli abstrakcijas, kitoms artimesnės realios situacijos. Parodos pristatymo metu savo eilėraščius skaitė vilnietė poetė J.Šeremet, autorines dainas atliko viena iš parodos autorių – J.Vojevodina. 2016 m. liepos mėn. eksponuota paroda „Vilnius menininkų akimis“, kurioje savo darbus pristatė 3 dailininkai iš Moldovos ir 3 iš Rumunijos, leido vilniečiams naujai pažvelgti į senąjį sostinės senamiestį. Siekiant pristatyti visuomenei jaunųjų tautinių bendrijų atstovų kūrybą, buvo eksponuojamos dvi parodos, kurių metu savo darbus pristatė jaunieji dailininkai – tai 2016 m. tapybos darbų paroda „Mokytoja ir mokiniai“, kurioje savo darbus pristatė mokytoja ekspertė Galina Kuzmina ir jos mokiniai: G.Vaitkevičiūtė, A.Kodziso, M.Ignatova. Pristatymo koncertinėje programoje dalyvavo: jaunimo baletų studija „Gracija“, jaunas pianistas Nikita Osipov, Totorių vaikų folklorinė grupė „Ilsu“. Kartu su jaunimu koncertavo vyresnio amžiaus tautinių bendrijų atlikėjai - vokalinis ansamblis „Dainuojančios širdys“, Elena Gorianova (vokalas), Mark Podolinskij (gitara, vokalas), vokalinis - instrumentinis ansamblis „Desiderija“. Įdomiai 2016 m. gruodžio mėn. visuomenei pristatyta romų vaikų piešinių paroda „15 akimirku“, organizuota kartu su Romų visuomenės centru ir skirta šio centro 15 metų veiklos sukakčiai pažymėti. Parodos pristatyme dalyvavo jau suaugę piešinių autoriai, savo darbus sukūrę prieš keletą metų. Plečiant galimybes pristatyti Lietuvos tautines bendrijas šalies visuomenei buvo organizuoti parodos „Lietuvos tautinės bendrijos: istorijos keliu“ eksponavimas LR Vyriausybės rūmuose (2016 m. gegužės mėn.) ir LR Seimo rūmuose (2016 m. spalio mėn.).

2016 m. buvo tęsiamas informacinių dokumentų, pagrįstų istorine-archyvine Lietuvos tautinių mažumų nevyriausybinių organizacijų medžiaga, apie dalyvavimą Lietuvos valstybės Nepriklausomybės atstatymo procesuose, rinkimas ir skaitmeninimas. Surinkta ir suskaitmeninta 70 informacinių dokumentų (fotografijos, nuotraukos, pažymėjimai, protokolai ir t.t.), atspindintys šalies tautinių bendrijų dalyvavimą Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo procesuose. 2015-2016 m. surinktos medžiagos pagrindu buvo parengta demonstracinė versija, kuri pristatyta įvairiuose Tautinių bendrijų namų organizuotuose renginiuose (mokymuose, seminaruose, apskritųjų stalų diskusijose, susitikimuose ir pan.). Konkrečiai šiai tematikai buvo skirti renginiai Vilniuje (2016 m. lapkričio 23 d.) ir Kauno įvairių tautų kultūrų centre (2016 m. gruodžio 2 d.).

Ataskaitiniu laikotarpiu Tautinių bendrijų namai pradėjo organizuoti edukacinius renginius įvairių profesijų specialistams, savo darbe betarpiškai susiduriantiems su tautinių bendrijų atstovais - „Lietuvos tautinės bendrijos: istoriniai aspektai ir dabartis“. Toks edukacinis renginys organizuotas Vilniaus apskrities policijos pareigūnams- patruliams (2016 m. balandžio 20 d.) ir tyrėjams (2016 m. balandžio 21 d.). Renginio dalyviams buvo pateikti istoriniai ir statistiniai duomenys apie Lietuvos tautines bendrijas, įstatyminė bazė, susijusi su šalies tautinių bendrijų bei jų nevyriausybinių organizacijų veikla. Supažindinta su tautinių bendrijų veikla atkuriant Lietuvos valstybingumą 1988-1990 m., aptartos šiandieninės veiklos aktualijos. Informaciją pateikė: V.Mikulėnas, Tautinių bendrijų namų vyr. specialistas, Apie islamo religiją išpažįstančių Lietuvos tautinių bendruomenių tradicijas ir papročius (Lietuvos totorių

bendruomenės pavyzdžiais) pasakojo prof.dr. A.Jakubauskas, Lietuvos totorių bendruomenių sąjungos pirmininkas, apie romų bendruomenės tradicijas ir papročius – Daiva Drazdauskienė, VšĮ Romų visuomenės centras direktorės pavaduotoja bei Božena Karvelienė, Romų integracijos namai pirmininkė, Tautinių bendrijų tarybos narė. Renginio dalyviai teigiamai įvertino gautą informaciją, kuri, pasak jų, padės išvengti konfliktų tautiniu pagrindu sprendžiant darbo metu kylančias problemas.

Siekiant ugdyti įvairių tautybių Lietuvos piliečių bendrumą, tarpusavio supratimą Tautinių bendrijų namai organizuoja renginius, kurių tematika ir turinys apjungia įvairių Lietuvoje gyvenančių tautų tradicijas, papročius ir taip formuoja skirtingų tautybių bendrijų narių bendruomeniškumą, tarpusavio supratimą, ugdo pilietiškumą.

Vienas iš tokių renginių, jau tapęs tradiciniu, yra Duonos šventė. 2016 m. vasario 19 d. savo duonos ir kitų kepinų kvietė paragauti lietuviai, graikai, totoriai, armėnai, ukrainiečiai, moldavai, rusai, baltarusiai, latviai, uzbekai, vengrai, vokiečiai. Jie pasakojo apie savo tautos duonos kepimo būdus, jos kelią nuo javų lauko iki stalo. Vokalinis duetas „Krantai“ atliko dainų lietuvių, baltarusių, ukrainiečių, rusų kalbomis, totorių folkloro ansamblis „Ilsu“ dainavo totorių liaudies dainas. Šventėje dalyvavo europarlamentaras Petras Auštrevičius, Moldovos Respublikos, Rumunijos, Ukrainos ambasadų darbuotojai.

Didelio visuomenės dėmesio susilaukė jau trečią kartą organizuotas iškilmingas renginys, skirtas paminėti Lietuvos tautinių bendrijų dieną. Renginys vyko 2016 m. gegužės 18 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės rūmuose, jame dalyvavo tautinių bendrijų nevyriausybinių organizacijų nariai, valstybinių institucijų, diplomatinių atstovybių, visuomenės atstovai. Šventės dalyvius sveikino LR Ministras Pirmininkas Algirdas Butkevičius, LR Vyriausybės kancleris A.Mačiulis, Tautinių mažumų departamento prie LRV direktorė dr. Vida Montvydaitė, Tautinių bendrijų tarybos pirmininkė Gunta Rone. Renginio metu grupei Lietuvos tautinių bendrijų lyderių buvo įteikti apdovanojimai: Vyriausybės kancleris įteikė Ministro Pirmininko A.Butkevičiaus padėkas, Tautinių mažumų departamento direktorė Vida Montvydaitė - Departamento padėkos raštus, atminimo dovanas, garbės ženklus „Už nuopelnus“. Koncertavo Nacionalinės M.K. Čiurlionio menų mokyklos 5-6 klasių smuikininkų ansamblis.

Tautinių bendrijų namai savo veikloje nuolat organizuoja susitikimus su Lietuvos kultūros ir visuomenės veikėjais. 2016 m. vasario 25 d. vyko susitikimas su profesoriumi Vladimiru Gražuliu, neformaliu Lietuvos tarpnacionalinės koordinacinės asociacijos, veikusios 1988-1992 m., lyderiu. Susitikimo metu buvo prisiminti istoriniai 1988-1991 m. įvykiai Lietuvoje, Lietuvos tautinių bendrijų atstovų dalyvavimas valstybės nepriklausomybės atstatymo procesuose, demonstruotos tai iliustruojančios skaidrės su archyviniais dokumentais. LR Ministro pirmininko visuomeninis patarėjas prof. Adas Jakubauskas įteikė V.Gražuliui Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko A. Butkevičiaus padėką sveikinimą jubiliejinio gimtadienio proga. Jubiliatą sveikino Tautinių mažumų departamento Ryšių su tautinėmis bendrijomis skyriaus vedėja Rasa Paliukienė. 2016 m. lapkričio 30 d. Tautinių bendrijų namuose lankėsi ir su tautinių bendrijų atstovais bei valstybinės kalbos kursų klausytojais susitiko Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininkė doc.dr. Daiva Vaišnienė. Susitikimo metu, kuriame dalyvavo ir Tautinių mažumų departamento Ryšių su tautinėmis bendrijomis skyriaus vedėja Rasa Paliukienė, buvo aptarti aktualūs tautinėms bendrijoms klausimai, susiję su valstybinės kalbos mokymu. Kursų klausytojai pristatė savo parengtą koncertinę programą lietuvių kalba.

Ataskaitiniu laikotarpiu Tautinių bendrijų namuose, bendradarbiaujant su tautinių bendrijų NVO, organizuoti renginiai, kurių metu visuomenės atstovai turėjo galimybes susipažinti su kitų valstybių meno kolektyvais, poetais, rašytojais ir pan.

Pažymėtini: 2016 m. vasario 27 d. kartu su Vilniaus ukrainiečių bendrija organizuotas susitikimas su Ukrainos poetais ir rašytojais dalyvavusiais 17-oje tarptautinėje Vilniaus knygų mugėje, - Ksenija Zastavskaja, Pavlo Saček, Ala Krocha. 2016 m. gegužės 15 d. vyko poezijos spektaklis „Gyvenk sąžiningai, Šiaurės Jeruzale!“. Poezijos spektaklį, kurio veiksmas vystosi kaip Gedimino sapnas, jis atspindi Lietuvos žydų tragediją antrojo pasaulinio karo metais ir šiuolaikinį gyvenimą Vilniuje bei Izraelyje, parengė režisierė Tatjana Tarasenko. Spektaklio

dailininkas-dekoratorius – Sergej Jerechinskij. Skambėjo buvusių vilniečių Tatjanos Tarasenko (Aklamenos) ir Vladimiro Elkonino literatūriniai kūriniai. T. Tarasenko – poetė, Rusijos rašytojų sąjungos narė, gyvena Niderlanduose, Didžiojoje Britanijoje, Lietuvoje. V. Elkonin – technikos mokslų daktaras, gyvena Izraelyje. Eiles skaitė T. Tarasenko, V. Elkonin, O. Subel, E. Jašina, O. Petrovskaja, N. Andrejeva. 2016 m. gruodžio 14 d. susitikimas su pianistu iš Moldovos Respublikos ALEXANDER PALEI, organizuotas kartu su asociacija „Dačija“. Pianistas gimė 1956 m. Kišiniove, Moldovoje. Fortepijono studijas pradėjo būdamas šešerių metų, o 16 metų jis laimėjo nacionalinės muzikos konkursą Moldovoje. Vėliau studijavo Maskvos P.Čaikovskio konservatorijoje, kurią baigė 1981 m. Pianistas koncertuoja su žymiaisiais Europos ir Amerikos orkestrais, skambina rečitalių programomis, kasmet surengia apie 80 koncertų. 1991 m. A.Palei pradėjo rengti savo vardu pavadintą kamerinės muzikos festivalį Mulen d'Andè (Prancūzija). Nuo 1998 m. jis organizuoja dar vieną festivalį Ričmonde (JAV). A.Palei maloniai juokavo, kad renginio dalyviams gros savo vaikystės instrumentu (pianinu PETROV). Susirinkusieji klausėsi G.Geršvino melodijų iš miuziklo „Vestsaido istorija“.

Ataskaitiniu laikotarpiu organizuotos 3 apskritojo stalo diskusijos. 2016 m. balandžio 8 d. Tautinių bendrijų namuose surengta apskritojo stalo diskusija „ET tautinių mažumų konvencijos įgyvendinimas Lietuvoje“. Diskusijos dalyviams – tautinių bendrijų atstovams, valstybinės kalbos kursų klausytojams - informaciją apie Europos Tarybos Tautinių mažumų apsaugos konvencijos nuostatus pristatė V. Mikulėnas, Tautinių bendrijų namų vyr. specialistas. Apie Europos Tarybos Tautinių mažumų apsaugos konvencijos nuostatų realizaciją Lietuvoje informavo A. Gedaminskienė, Tautinių bendrijų namų direktorė. 2016 m. lapkričio 24 d. valstybinės kalbos kursų klausytojams organizuota apskritojo stalo diskusija, skirta Tolerancijos dienai paminėti. Diskusijos dalyviams informaciją apie Tolerancijos dienos istoriją pristatė Tautinių bendrijų namų lietuvių kalbos mokytoja A. Pakalkienė. Apie tarpkultūrinę komunikaciją, jos realijas ir perspektyvas kalbėjo Tautinių bendrijų namų vyr. specialistas V. Mikulėnas. 2016 m. gruodžio 14 d. apskritojo stalo diskusijoje, dalyvaujant tautinių bendrijų atstovams, valstybinės kalbos kursų klausytojams, aptarti žmogaus teisių užtikrinimo klausimai Lietuvoje. Diskusijos padėjo jų dalyviams giliau suvokti Lietuvos tautinių mažumų politikos aspektus, plėtojo diskusijos dalyvių visavertę integraciją į mūsų valstybės- Europos Sąjungos narės – sociumą.

Tautinių bendrijų namai tęsė leidybinę veiklą. 2016 m. parengė spaudai ir išleido 4 informacinio leidinio „Tautinių bendrijų naujienos“ numerius. Leidinyje buvo pateikiama informacija apie renginius, susijusius su tautinių bendrijų kultūros sklaida, papročiais, tradicijomis, talpinama šalies tautinėms bendrijoms aktuali informacinė medžiaga, supažindinama su naujausiais leidiniais apie tautines bendrijas. Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka leidinys buvo perduodamas Nacionalinei M.Mažvydo bibliotekai, Kauno apskrities viešajai bibliotekai, platinamas įvairių tautinių bendrijų ir kitų organizacijų pravedamuose renginiuose, perduodami LR Seimo ir Vyriausybės nariams. Leidinys buvo siunčiamas VšĮ Kauno įvairių tautų kultūrų centrui (5 egz.), Klaipėdos tautinių kultūrų centrui (4 egz.) ir Simono Dachto namams (2 egz.), Alytaus tautinių mažumų kultūros centrui (2 egz.) ir Alytaus rusų kultūros draugijai „Malachit“ (1 egz.), Kėdainių krašto muziejaus daugiakultūriam centrui (3 egz.), Visagino kultūros centrui (4 egz.).

Tautinių bendrijų namai savo internetinėje svetainėje www.tbn.lt siekia šiuolaikiškais informacinėmis priemonėmis pristatyti daugiatautę mūsų šalies sanklodą pasaulio visuomenei, nuosekliai supažindinti visus Lietuvos valstybės piliečius su įvairių tautų tradicijomis bei papročiais, ugdyti visuomenėje pakantumą skirtingų tautybių bei religinių pažiūrų atstovams, skatinti mūsų bendrapiliečių tarpusavio toleranciją ir pasitikėjimą. Svetainėje skelbiama medžiaga informuoja apie Tautinių bendrijų namuose bei tautinėse bendrijose vykstančius renginius, pristato įgyvendinamus projektus, skirtus šalies tautinėms mažumoms.

Plėčiant informacijos apie Lietuvos tautinių bendrijų istoriją, papročius, šiandieninį gyvenimą gavėjų ratą, interneto svetainėje talpinamas laikraštis *Lietuvos totoriai* ir leidinys

Tautinių bendrijų naujienos. 2016 m. internetinėje svetainėje patalpinta 150 informacijų apie Tautinių bendrijų namuose bei įvairiose tautinėse bendrijose vykstančius renginius.

2016 m. įvairiuose renginiuose, vykusiuose Tautinių bendrijų namuose, dalyvavo Latvijos, Estijos, Ukrainos, Graikijos, JAV, Rumunijos, Moldovos, Baltarusijos, Rusijos Federacijos diplomatai, reziduojantys mūsų šalyje. Šiuose susitikimuose pristatoma mūsų šalies tautinių santykių harmonizavimo politika, keičiamasi informacija, diskutuojama apie tautinių mažumų padėtį įvairiose valstybėse, dalijamasi darbo su tautinėmis bendrijomis patirtimi.

Ataskaitiniu laikotarpiu Tautinių bendrijų namai apie savo veiklą informavo visuomenę per Lietuvos nacionalinį radiją, Žinių radiją. Informacija buvo talpinta internetiniame portale Delfi, įvairiuose savaitraščiuose bei žurnaluose.

Tautinių bendrijų namai ataskaitiniu laikotarpiu bendradarbiavo su įvairiomis šalies nevyriausybinėmis organizacijomis, įstaigomis ir institucijomis, savo veikla siekiančiomis bendrųjų tikslų mažinti įvairialypę diskriminaciją (dėl lyties, negalios, religijos, rasės ar etninės kilmės ir t.t.) visuomenėje. Tautinių bendrijų namai yra Nacionalinio lygybės ir įvairovės forumo steigėjas ir aktyvus dalyvis. Ataskaitiniu laikotarpiu aktyviai dalyvavo Forumo veiklose, siekdami suburti nevyriausybinių organizacijas, atstovaujančias pažeidžiamoms gyventojų grupėms (lyties, amžiaus, negalios, religijos, rasės ar etninės kilmės, lytinės orientacijos pagrindais), išteklius, informaciją, patirtį efektyviam antidiskriminacinių veiklų vykdymui bei suteikti suinteresuotoms NVO galimybę dalyvauti kuriant ir prižiūrint antidiskriminacinės politikos priemones, jų tobulinimo procesą.

2016 m. Tautinių bendrijų namai pasirašė Partnerystės ir bendradarbiavimo sutartis su Lietuvos azerbaidžaniečių draugija, Lietuvos rumunų kultūros bendrija „Dačija“, Lietuvos estų draugija, Lietuvos totorių bendruomenių sąjunga, Vilniaus latvių draugija, Vilniaus baltarusių klubu „Siabryna“, Vilniaus ukrainiečių bendrija, Vokiečių bendruomenė, Gervėčių klubas.

Ataskaitiniu laikotarpiu Tautinių bendrijų namai tęsė bendradarbiavimą su Valstybine lietuvių kalbos komisija, Vilniaus miesto savivaldybe, Lietuvos vaikų fondu, Lietuvos rusų dramos teatru, įvairiomis nevyriausybinėmis organizacijomis bei institucijomis, kurių veikla susijusi su tautinių santykių harmonizavimu bei žmogaus teisių apsauga Lietuvoje.

Tautinių bendrijų namai, tęsdami ir vystydami savo veiklą 2017 m., sieks: plėtoti edukacinę veiklą organizuojant daugiau renginių moksleiviams ir jaunimui; vystyti kultūrų dialogą visuomenėje ugdant skirtingų tautybių žmonių tarpusavio supratimą bei toleranciją, tęsiant tradicinių renginių – Duonos šventės, festivalio „Draugų būrys“ bei edukacinio turinio renginių organizavimą; formuoti galimybes visavertei tautinių bendrijų atstovų integracijai į šalies sociumą organizuodami valstybinės lietuvių kalbos kursus, įvairaus turinio mokymus; skatinti tautinių mažumų visuomeninių organizacijų kūrybinį aktyvumą ir savarankiškumą puoselėjant tautinį tapatumą; tobulinti praktinę metodinę paramą tautinėms bendrijoms, jų lyderiams formuojant gebėjimus įgyti reikiamų žinių, įgūdžių bei kvalifikaciją.

Direktorė

Alvida Gedaminskienė

Vilnius, 2017 m. balandžio 26 d.